

Mở bài trong bài văn kể chuyện

I - Nhận xét

1. Đọc truyện sau :

Rùa và thỏ

Trời mùa thu mát mẻ. Trên bờ sông, một con rùa đang cố sức tập chạy.

Một con thỏ thấy thế liền mỉa mai :

- Đã gọi là chậm như rùa mà cũng đòi tập chạy.

Rùa đáp :

- Anh đừng giễu tôi ! Anh với tôi thử chạy thi coi ai hơn !

Thỏ ngạc nhiên :

- Rùa mà dám chạy thi với thỏ sao ? Ta chấp chú em một nửa đường đó !

Rùa không nói gì. Biết mình chậm chạp, nó dốc sức chạy thật nhanh.

Thỏ nhìn theo, mỉm cười. Nó nghĩ : "Chả việc gì mà vội, rùa gần tới đích, mình phóng cũng thừa sức thắng cuộc." Vì vậy, nó cứ nhởn nhơ nhìn trời, mây, cây cỏ.

Lúc súc nhớ đến cuộc thi, ngẩng đầu lên, nó thấy rùa đã gần tới đích, bèn vắt chân lên cổ mà chạy. Nhưng muộn mất rồi. Rùa đã tới đích trước nó.

Theo LA PHÔNG-TEN

2. Tìm đoạn mở bài trong truyện trên.

3. Cách mở bài sau đây có gì khác với cách mở bài nói trên ?

Trong muôn loài, rùa vốn nổi tiếng là chậm chạp, còn thỏ thì chạy nhanh như bay. Thế mà có một con rùa dám chạy thi với thỏ và thắng cả thỏ. Vì sao có chuyện ngược đời như vậy ? Sau đây, em xin kể đầu đuôi câu chuyện ấy.

II - Ghi nhớ

Có hai cách mở bài :

1. *Mở bài trực tiếp* : kể ngay vào sự việc mở đầu câu chuyện.
2. *Mở bài gián tiếp* : nói chuyện khác để dẫn vào câu chuyện định kể.

III - Luyện tập

1. Đọc các mở bài sau và cho biết đó là những cách mở bài nào ?

a) Có một con rùa sống bên sông. Biết mình chậm chạp nên hôm nay cũng vậy, vừa sáng sớm tinh mơ, nó đã ra bờ sông tập chạy.

b) Xưa nay, người cậy tài cậy giỏi mà chủ quan, biếng nhác thì chẳng làm nên việc gì. Ngược lại, sức có kém nhưng quyết tâm, nhẫn耐 ắt thành công. Câu chuyện *Rùa và thỏ* chứng minh điều đó.

c) Đầu năm học vừa qua, lớp em có mấy bạn vì chủ quan, lười biếng nên kết quả học tập sút kém hẳn so với hồi lớp ba. Cô giáo bèn kể chuyện *Rùa và thỏ* để khuyên các bạn phải cố gắng, chăm chỉ. Câu chuyện này như sau :

d) Trong các loài thú, mấy ai chạy nhanh bằng bọn thỏ chúng tôi ?
Thấy bóng chúng tôi trên đường đua thì hươu, nai còn phải kiêng dè,
chưa nói gì tới bắc trâu hay chỉ lợn. Thế mà có lần thỏ tôi phải ngậm
đắng nuốt cay chịu thua anh chàng rùa nổi tiếng lù đù, chậm chạp. Câu
chuyện ấy dạy cho tôi một bài học nhớ đời. Đầu đuôi thế này :

2. Câu chuyện sau đây mở bài theo cách nào ?

Hai bàn tay

Hồi ấy, ở Sài Gòn, Bác Hồ có một người bạn tên là Lê.

Một hôm, Bác Hồ hỏi bác Lê :

- Anh có yêu nước không ?

Bác Lê trả lời :

- Có chứ.

- Anh có thể giữ bí mật không ?

- Có.

- Tôi muốn đi ra nước ngoài xem Pháp và các nước khác họ làm như
thế nào, sau đó, trở về giúp đồng bào chúng ta. Nhưng đi một mình cũng
mạo hiểm. Anh có muốn đi với tôi không ?

Bác Lê sững sốt :

- Nhưng chúng ta lấy đâu ra tiền mà đi ?

- Đây, tiền đây !

Vừa nói, Bác Hồ vừa giơ hai bàn tay ra và tiếp :

- Chúng ta sẽ làm bất cứ việc gì để sống và để đi. Anh đi với tôi chứ ?

Theo TRẦN DÂN TIỀN

3. Kể lại phần mở đầu câu chuyện trên theo cách mở bài gián tiếp.